

“Resilient bouwen is geen luxe, maar noodzaak.”

Harwil de Jonge, Heijmans

Harwil de Jonge is directeur duurzaamheid en gebiedsontwikkeling bij Heijmans. Resilient, ofwel toekomstbestendig, bouwen is volgens hem een must. De Jonge doet daarbij een klemmend beroep op de verzekeringsbranche. “Wacht niet af, stap naar voren. We hebben jullie nodig.”

Waarom is resilient bouwen zo belangrijk?

“Gebiedsontwikkeling is een kwestie van de lange adem. Wat we vandaag bouwen, moet over honderd jaar nog functioneren. Wijken ontwikkelen die over tien jaar niet meer voldoen, is niet duurzaam en maatschappelijk schadelijk. Mensen investeren in hun huis, in hun buurt, in hun gemeenschap. Voor bewoners betekent resilient bouwen rust: je weet dat je wijk niet bij de eerste de beste hoosbui blank staat of dat je woning over twintig jaar onverkoopt wordt. Dat geeft hen zekerheid en continuïteit. Daarom is resilient bouwen geen optie, maar een must.”

Wat zijn de grootste uitdagingen bij resilient bouwen?

“Nederland is volgebouwd, we kunnen het land niet opnieuw ontwerpen. Mensen wonen, werken en hebben hun spaargeld in gebieden die al lang bestaan. We moeten dus slim aansluiten op wat er al is. Wet- en regelgeving helpt daar niet altijd bij; die is vaak gericht op de korte termijn. Daarnaast kijken we meestal op projectniveau, terwijl water- en ecosysteemvraagstukken altijd groter zijn dan het bouwperceel. En er is nog een ander punt: wie voelt zich eigenlijk eigenaar van het probleem? We kunnen exact berekenen wat een wadi kost, maar de baten – geen schade en een leefbare wijk – rekenen we zelden door. Daardoor blijft het gesprek vaak hangen op kosten, niet op waarde.”

Welke rol speelt technologie?

“Technologie helpt ons slimmer en integraler naar gebieden te kijken. Denk aan digitale data over bodem- gesteldheid, waterstromen of scenario’s van extreme buien.

Daarmee kunnen we beter voorspellen hoe een wijk zich houdt bij overstromingen of droogte. En er zijn concrete oplossingen: wadies, groene zones, nevengeulen zoals de Spiegelwaal bij Nijmegen, regenwater dat niet in het riool maar in de bodem verdwijnt. Maar technologie is geen wondermiddel. Het vraagt ook politieke keuzes: waar reserveren we ruimte voor water, waar bouwen we juist niet? Zolang die besluiten worden uitgesteld, bouwen we onszelf langzaam klem.”

Wat betekent resilient bouwen voor de verzekeringsbranche?

“Verzekeraars spelen hier een cruciale rol. Zij richten zich vooral op het uitkeren van schades, maar daarmee verdwijnt het probleem niet. Zolang je geen wadi aanlegt, blijf je schade uitkeren. De winst zit in preventie. Stel je voor dat verzekeraars meebetalen aan klimaatadaptieve maatregelen: dan voorkom je straks miljardenclaims. Daarvoor moeten zij echt door hun huidige systeem heen breken. Vaak hoor je: ‘Als we nu investeren, moeten de premies omhoog’. Dat is te gemakkelijk. Het vraagt een nieuwe manier van denken: investeren in voorkomen en minder in genezen.”

Kun je een voorbeeld geven?

“Dat kan op verschillende niveaus. Op gebouwniveau zie je al initiatieven: korting op de premie voor een groendak, of klimaatadaptieve hypotheek die duurzame keuzes belonen. Maar de echte kracht ligt op gebiedsniveau. Waterproblemen los je niet per gebouw op, maar met systemen voor een hele wijk of stad. Verzekeraars kunnen mee investeren, maar ook lobbyen voor beleid dat preventie stimuleert. En misschien nog belangrijker: ze kunnen hun kennis en data inbrengen. Samen met banken, waterschappen en

bouwbedrijven kunnen ze scenario's ontwikkelen en keuzes onderbouwen."

Tot slot, wat is uw boodschap aan de verzekeringsbranche?

"Wacht niet af, maar stap naar voren. We hebben jullie nodig. Niet alleen om schade achteraf uit te keren, maar om Nederland toekomstbestendig te maken. Er is steeds meer data beschikbaar en er zijn steeds meer oplossingen. De vraag is niet óf we iets moeten doen, maar wanneer we echt in actie komen!"